

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha a v právní věci žalobce: **VITAMINÁTOR s.r.o.**, IČ 28585658 se sídlem Sosnová 107, Sosnová 193 12 v řízení zastoupeného Dr. Davidem Koubou, advokátem se sídlem Praha 1, Klimentská 1207/10 proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství** se sídlem Praha 1, Těšnov 65/17, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.6.2010, čj: 14383/2010-11230**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného, označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního zemědělského a intervenčního fondu ze dne 1.4.2010, čj: SZIF/2010/0081091 o zamítnutí žádosti žalobce o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření. Žalobce nejprve uvedl, že je obchodní společností – faktickým nástupcem zemědělského podnikatele S. S., který dne ... zemřel. Dne 28.4.2009 založil žalobce – syn zemřelého - obchodní společnost, která nadále hospodařila na půdních blocích obhospodařovaných původně zesnulým zemědělským podnikatelem. Dědické řízení v té době nebylo ukončeno, nebylo možno měnit majetkové poměry zesnulého a společnost žalobce se nemohla stát přímým nástupcem. Žalobce nyní obhospodařovává 16 půdních bloků s kulturou ovocný sad, na které v letech 2007 a 2008 původní podnikatel S. S. podal

opakovaně žádost o poskytnutí dotace dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb.. Půdní bloky byly zařazeny pod Agroenvironmentální opatření horizontálního plánu rozvoje venkova činnosti Integrovaná produkce ovoce E1 a dotace mu byla poskytnuta. Dne 13.5.2009 podal žalobce žádost o zařazení do podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí titul ekologické zemědělství dle § 2 písm.a) bod 1 nařízení č. 79/2007 Sb., neboť mu bylo SZIF v Opavě sděleno, že jako nový subjekt nemůže využít dotační tituly dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. Dotace dle zmíněného nařízení se vztahovaly na závazky zemědělců v rámci určitých pětiletých období, začínajících především rokem 2004. Rozhodnutím SZIF, regionální pracoviště Opava čj: 2009/0393252 ze dne 12.11.2009 byl zařazen do citovaného podopatření.

Dne 13.5.2009 podal žalobce na obhospodařované půdní bloky i žádost o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření, podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí titul ekologické zemědělství.

Rozhodnutím ze dne 1.4.2010 čj: SZIF/2010/0087097 byla žádost zamítnuta SZIF, s tím, že žádost nesplňuje podmínku stanovenou v článku II. nařízení vlády č. 45/2009, kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., tedy že jmenovaných 16 půdních bloků nebylo v roce 2007 nebo v roce 2008 deklarováno v žádosti o poskytnutí dotace na zemědělskou kulturu ovocný sad v rámci titulu ekologické zemědělství nebo integrovaná produkce dle § 2 písm. a) bod 1 2 nařízení vlády č. 79/2007, o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření. O odvolání rozhodlo Ministerstvo zemědělství dne 10.6.2010, čj: 14383/2010-11230 – napadeným rozhodnutím - tak, že odvolání zamítlo s ohledem na ustanovení článku II. nařízení č. 45/2009 Sb. a připustilo, že v důsledku tohoto nařízení vznikla nedostatečná informovanost mezi žadateli o dotaci v rámci ekologického zemědělství s kulturou ovocný sad, a že žádost žalobce byla podána v dobré víře a na dané vzniklé situaci žalobce nenese zavinění. S rozhodnutím žalovaného žalobce nesouhlasí, neboť zasáhlo do jeho subjektivních práv a je nezákonným a protiústavním výkladem příslušných ustanovení.

Žalobce nesouhlasí s možným doslovným výkladem článku II. odst. 2 nařízení č. 45/2009 Sb., tj. že žádost o dotaci lze podat a dotaci obdržet od roku 2009 na půdní bloky se zemědělskou kulturou ovocný sad pouze za splnění dvou podmínek: a) Žádost musela být podána již v letech 2007 nebo 2008 a b) muselo se jednat o žádost podanou v režimu nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Je přesvědčen o tom, že pokud jde o druhou podmínku, nelze zde uvedený požadavek podání žádosti o dotace pouze dle nařízení č. 79/2007 Sb. vykládat doslovně, neboť v takovém případě by ani žadatelé, kteří změnili režim dotací v souladu s § 20 nařízení nemohli o dotaci pro rok 2009 požádat, neboť by byla podána v režimu nařízení vlády č. 242/2004 Sb.

První podmínku pak žalobce považuje v rozporu s ústavní zásadou rovnosti vyjádřenou v článku 1. Listiny základních práv a svobod. Žalobce je přesvědčen o tom, že pokud žadatel splní podmínky § 4 nařízení vlády č. 79/2007, vzniká mu nárok na poskytnutí dotace. Pokud naopak článek II. odst. 2 stanoví podmínku podání žádosti v roce 2007 nebo 2008, nemůže dle názoru žalobce odmítnutí dotace odůvodnit, neboť se zde nejedná o podmínku opírající se o věcné předpoklady na straně žadatele, ale pouze o svévolnou úpravu vedoucí k nerovnému zacházení s uchazeči, kteří jinak splňují podmínky stanovené v § 4.

Dále pak žalobce odkazuje na znění důvodové zprávy a poukazuje na to, že v důsledku této právní úpravy dochází k vyloučení mnoha žadatelů věcně oprávněných a nikoli pouze

spekulantů, kvůli kterým novela byla přijata. Současně také poukázal na nesoulad výše jmenovaných podmínek s ústavní a zákonnou maximou legitimního očekávání. Je přesvědčen o tom, že článek II. odst. 2 nařízení vlády č. 45/2009 Sb. nerespektuje princip legitimního očekávání občanů a poukazuje na to, že jím bylo pozměněno nařízení č. 79/2007 Sb., pocházející z roku 2007. K žádosti o dotaci je obecně potřeba splnit celou řadu věcných podmínek vyplývajících z § 4 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Jedná se o podmínky, jejichž splnění je nutno připravovat delší dobu. Zemědělské subjekty, které hodlaly o dotaci za těchto podmínek zažádat, přizpůsobily tímto směrem i své chování a ne zvolily např. jiné alternativy. Úprava v článku II nařízení č. 45/2009 jednoznačně představuje změnu právní úpravy neberoucí v úvahu legitimní a oprávněná očekávání dotčených zemědělců. Ani správní orgány, které aplikovaly toto ustanovení nařízení vlády nebyly schopny jednat v souladu s principem legitimního očekávání, když sám žalovaný v napadeném rozhodnutí připustil nedostatečnou informovanost s tím, že žadatel podal v dobré víře žádost o zařazení do programu a současně žádost o dotace, protože měl za to, že mu bude poskytnuta. Napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové, představují doslovný jazykový výklad zmiňovaného ustanovení článku II odst. 2 nařízení, který je ale ve zřejmém rozporu se základními ústavními principy a je tedy protiústavní a nezákonný. Popřípadě se jedná o výklad, který nerespektuje principy uvedeného nařízení, takto způsobuje nedůvodnou nerovnost mezi žadateli o dotace, nezohledňuje jejich legitimní očekávání a je tudíž nesprávný z těchto důvodů.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě odkázal na napadené rozhodnutí a konstatoval, že na základě žádosti byl s firmou VITAMINÁTOR s.r.o. jako s novým žadatelem uzavřen nový pětiletý závazek a tato společnost je od roku 2009 zařazena do agroenvironmentálních opatření, podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí ekologického zemědělství. Zařazení do programu je však pouze jedna z podmínek pro poskytnutí dotace a nezakládá žádný nárok na poskytnutí dotace. Nelze zaměňovat podmínky pro poskytnutí dotace dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. a nařízení vlády č. 242/2004 Sb., neboť jde o dvě dotace s různými režimy. K zamítnutí žádosti došlo proto, že na půdní bloky uvedené v žádosti o poskytnutí dotace nebyla v roce 2007 nebo 2008 požadována dotace na kulturu ovocný sad v souladu s nařízením vlády č. 79/2007. Tím odvolatel porušil podmínku stanovenou v článku II ve znění platném do 31.3.2010. SZIF podle článku II odst. 22 Nařízení komise ES č. 796/2004, dle kterého je zjištěná plocha, u níž byly splněny všechny podmínky stanovené v předpisech o poskytování podpory, nemohl tyto půdní bloky zohlednit při poskytování dotace pro rok 2009. Tím vznikl rozdíl mezi plochou deklarovanou v žádosti a plochou zjištěnou v rámci administrativní kontroly, který činil 75,03 ha, tj. zjištěný rozdíl byl větší než 50 % zjištěné plochy. Proto SZIF postupoval dle článku 16 odst. 3 druhý pododstavec nařízení komise 1975/2006, který stanoví, že pokud je rozdíl větší než 50%, vyloučí se příjemce dodatečně s poskytováním podpory až do výše části, která odpovídá rozdílu mezi vykazovanou plochou a plochou zjištěnou v souladu s č. 50 odst. 3 Nařízení ES č. 796/2004. Žalovaný tedy shrnul, že pan T. S., jako správce zemědělského podniku, byl oprávněn převzít po zemřelém žadateli jeho závazek a mohl v roce 2009 požádat o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb., tj. dle původního zařazení žadatele. Takto ale nebylo postupováno, původní závazek byl ukončen z důvodu zásahu vyšší moci. T. S. jako správce dědictví (ustaven byl usnesením ze dne 7.4.2009, čj: 30 D 272/2009-9) byl oprávněn činit nezbytné úkony k uchování majetkových hodnot náležejících do podniku a byl oprávněn činit všechny běžné úkony a zejména plnit závazky podniku. Pan T. S. ale podal na SZIF ohlášení vyšší moci, kde oznamuje, že nikdo z pozůstalých ani jiný subjekt nebude pokračovat v zemědělské činnosti. Žádost pro rok 2009 pak byla z hlediska

nařízení vlády podána novým žadatelem jako nová žádost o zařazení a poskytnutí dotace dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. V rámci odvolacího řízení byla tak zmírněna sankce uložená rozhodnutím SZIF, nicméně podanému odvolání nebylo možné vyhovět a dotaci poskytnout.

Žalovaný se neztotožnil s tvrzení žalobce, že výklad nařízení vlády č. 45/2009 Sb., ve znění účinném od 31.3.2010, je diskriminační a věcně nesprávný. Přechodná ustanovení nařízení vlády upravují režim žádostí podaných dle nařízení vlády č. 79/2007, čímž není dotčeno ustanovení § 20 odst. 3 téhož nařízení vlády, které upravuje přechod závazků v případě, je-li žadatel zařazen v příslušném agroenvironmentálním opatření dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. Protože u společnosti VITAMINÁTOR s.r.o. nedošlo k postupu podle § 6 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., tedy k přechodu práv a závazků na nabyvatele, byl jediný možný postup správního orgánu dle citovaných přechodných ustanovení nařízení vlády č. 45/2009 Sb. Žalovaný tedy navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Žalobce využil svého práva a k vyjádření žalovaného zaslal repliku, ve které vyjádřil nesouhlas se stanoviskem žalovaného a k tvrzením žalovaného ohledně možného postupu T. S. při převzetí podniku zesnulého zemědělského podnikatele S. S. s možností pokračovat v započatém dotačním programu dle nařízení č. 242/2004 Sb. uvedl, že pan T. S. se v roce 2009 nacházel ve složité situaci. Byl sice ustanoven správcem části dědictví – zemědělského podniku zesnulého, ale byl také velmi pracovně vytížen a nemohl o všech záležitostech rozhodovat sám. Nemohl tedy činit úkony, které přesahují obvyklé hospodaření s věcí náležející do části dědictví, které se správa týká. Ty pak musí být odsouhlaseny potencionálními dědici a mohou být vykonány pouze se souhlasem soudu. Převzetí dotačního závazku v podstatné výši a s tím související podání žádosti o velmi vysokou dotaci nelze považovat za úkon spadající pod obvyklou správu podniku. Vzhledem k tomu, že neexistovala dohoda dědiců v této věci, ani souhlas soudu, správce dědictví postupoval tak, jak bylo nezbytné k zachování a nezatížení hodnot spadajících do spravované části dědictví.

Dále uvedl, že i pokud by tomu tak nebylo, není argumentace žalovaného relevantní. Žalobce je přesvědčen o tom, že podstatné pro přidělení dotace je, že půdní bloky, které obhospodaruje, splňují podmínky stanovené pro dotaci. Proto není otázka pokračování v zemědělském podniku zesnulého relevantní. Znovu poukazuje na již v žalobě uvedenou nezákonnost napadeného rozhodnutí, která je spatřována zejména v nesouladu s principem rovnosti a se zásadou legitimního očekávání. Dále pak poukazuje na důvody, pro které nemůže být článek II nařízení 45/2009 Sb. způsobilý dosáhnout stanoveného cíle. Jedním z cílů byla lepší „alokace finančních prostředků“, a spatřuje také rozpor s evropským právem. Žalobce také poukazuje na otázku posouzení požadavku podání žádosti o dotaci již v roce 2007 nebo 2008 z pohledu časového. V podstatě zde dochází fakticky k posunutí lhůty pro podání žádosti o dotaci za rok 2009 a to zpět až k 15.5.2008, případně 2007. Podle článku 8 odst. 1 Nařízení ES 1975/2006 ve spojení s článkem 11 Nařízení ES 796/2004 je možné dospět k závěru, že členské státy mohou sice lhůty pro podávání žádosti stanovit, ale tak, aby žadatel podával jednu žádost o dotaci každoročně, vždy nejpozději k 15.5. příslušného roku. Úprava v České republice je v zřetelném nesouladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie. Další nesoulad lze odhalit při bližším posouzení článku 16 odst. 1 Nařízení ES 1975/2006 ve spojení s článkem 50 odst. 7 Nařízení ES 796/2004, na které tento odkazuje. Z něho vyplývá, že v případě vyšší moci na straně zemědělce bylo rozhodující, splňovala-li plocha v době vyšší moci podmínky pro získání podpory. Článek II nařízení 45/2009 odporuje této zásadě. Nahlásil-li zemědělec v roce 2007 nebo 2008 vyšší moc a nepodal v důsledku toho žádost o dotaci, je jeho půda, která však dle článku 50 odst. 7 Nařízení ES 796/2004 měla být zohledněna, prakticky z možnosti získat později dotaci, vyloučena. Uvedený článek

50 je účinný jak v režimu dle nařízení 242/2004, tak i 79/2007. Žalobce je přesvědčen o tom, že z důvodu rozporů článku II nařízení č. 45/2009 Sb. používají jmenované předpisy dle ustálené judikatury Evropského soudního dvora, kterou se řídí také Ústavní soud ČR (PL ÚS 50/04), aplikační přednost před předpisy národními, jím odporujícími nebo které jsou v nesouladu. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný ze shora uvedeného důvodu pro rozpor s právem Evropské unie neměl článek II nařízení 45/2009 Sb. použít.

U jednání soudu setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobce připomněl, že není důvod pro to, aby část žadatelů, která splňuje stejné podmínky, byla vyloučena. Situaci lze řešit zrušením zákonného ustanovení, změnou zákona, či zpřísněním požadavků. Jestliže žalobce splňoval veškeré podmínky, je neposkytnutí dotace nezákonné a v rozporu se zmíněným principem rovnosti. Článek II. nařízení 45/2009 Sb. je v rozporu se zákonem a v rozporu s ústavou. Dle žalobce ustanovení § 20 Vládního nařízení 79/2007 Sb. výslovně umožňuje přechod předchozích žadatelů do režimu uvedeného nařízení 79/2007 Sb. Jestliže tedy nebyl vyloučen přechod z jednoho režimu do druhého a tento přechod je i nadále možný, pak je nutno vycházet z toho, že žádost byla podána v roce 2007 či 2008, a proto musí být zohledněno ono přechodné ustanovení. Je přesvědčen o tom, že splnil veškeré podmínky pro poskytnutí dotace v plném rozsahu.

Zástupce žalovaného k výkladu § 20 nařízení 79/2007 doplnil, že uplatnit požadavek na dotaci bylo možno vždy jen na jaře každého roku. Žalobce nemohl být úspěšný, neboť kdo chtěl přestoupit ze starého do nového režimu, mohl podat žádost na jaře roku 2008, tím by však musel podléhat nové úpravě. Pokud by někdo chtěl přestoupit ze staršího režimu do nového až v roce 2009, což téměř vylučuje, musel by požádat na jaře 2009 a také zde by spadl do nového režimu. Podle nového režimu na ekologické sady nemůže být dotace poskytnuta. Úprava platila jeden rok, poté byla věc konzultována s Evropskou komisí a s jejím souhlasem byla provedena novela Nařízení vlády v roce 2010 nařízením č. 72. Změnily se podmínky pro poskytování dotací. Připustil, že určitá nerovnost mezi žadateli nastala, ovšem jde o zcela odůvodněnou nerovnost určitých skupin uchazečů, kterou nelze vyloučit. Ministerstvo stálo před situací, zda zastaví zcela plošně poskytování dotací, to však neučinilo, a proto přijalo danou právní úpravu. Setrval na názoru, že žalobce nesplnil podmínky pro poskytnutí dotace, nelze vyčleňovat formální podmínky a podmínky věcné. Podmínka žádosti z předchozího období u žalobce splněna není.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem vyplývají následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Z úmrtního listu vydaného matričním úřadem v Opavě soud zjistil, že původní zemědělský podnikatel S. S. zemřel dne ...

Dne 28.4.2009 založil žalobce – syn zemřelého, T. S. - obchodní společnost Vitaminátor s.r.o., která nadále hospodařila na půdních blocích obhospodařovaných původně zesnulým zemědělským podnikatelem.

Dne 21.9.2009 nabylo právní moci usnesení Okresního soudu v Opavě, č.j. 30D 272/2009 -128 o vypořádání dědictví po zemřelém S. S., podle kterého nabyl podnik zůstavitele „S. S.“ podnikajícího jako samostatně hospodařící zemědělec v oboru pěstování jádrového a peckového ovoce a v oboru rostlinná výroba – zelinářství, zahradnictví, sadařství, s místem podnikání Slavkov, Srdečník, syn T. S.

Dne 13.5.2009 podal žalobce žádost o zařazení do podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí titul ekologické zemědělství dle § 2 písm.a) bod 1 nařízení č. 79/2007, Rozhodnutím SZIF, regionální pracoviště Opava čj: 2009/0393252 ze dne 12.11.2009 byl zařazen do citovaného podopatření.

Dne 13.5.2009 dále podal žalobce na obhospodařované půdní bloky žádost o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření, podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí titul ekologické zemědělství.

Rozhodnutím SZIF ze dne 14.10.2009 byla žalobci poskytnuta jednotná platba na plochu v celkové výši 369.812,80 pro rok 2009, záloha na jednotnou platbu pro plochu ve výši 258.868,96 Kč s tím, že zbývající část platby pro rok 2009 bude vyplacena po 1.12.2009.

Dne 9.11.2009 T. S. podal na SZIF ohlášení vyšší moci – úmrtí, ve kterém oznamuje, že nikdo z pozůstalých ani jiný subjekt nebude pokračovat v zemědělské činnosti po S. S. Dne 26.11.2009 sdělil SZIF, že vyšší moc – úmrtí uznal a rozhodl o ukončení závazku ke dni 31.12.2008 s tím, že sankce za nedodržení pětiletého závazku nebudou uplatněny.

Rozhodnutím ze dne 1.4.2010 čj: SZIF/2010/0087097 zamítl SZIF žádost o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření s tím, že žádost nesplňuje podmínku stanovenou v článku II. nařízení vlády č. 45/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., tedy že u jmenovaných 16 půdních bloků nebylo v roce 2007 nebo v roce 2008 deklarováno v žádosti o poskytnutí dotace na zemědělskou kulturu ovocný sad v rámci titulu ekologické zemědělství nebo integrovaná produkce dle § 2 písm. a) bod 1, 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření. SZIF tak podle čl. 2 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 nemohl tyto půdní bloky zohlednit při poskytování dotace pro rok 2009. SZIF žádost v důsledku zjištěného rozdílu mezi plochou deklarovanou v žádosti a plochou zjištěnou v rámci administrativní kontroly zamítl a zároveň rozhodl o tom, že dle čl. 16 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 nebude žalobci vyplacena částka 1 708 765,48 Kč, která odpovídá rozdílu mezi plochou deklarovanou a plochou zjištěnou.

O odvolání žalobce rozhodlo Ministerstvo zemědělství napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítlo s ohledem na ustanovení článku II.bod 2 nařízení č. 45/2009 Sb. Žalovaný konstatoval, že zařazení do programu je pouze jednou z podmínek pro poskytnutí dotace, ale že nezakládá žádný nárok na její poskytnutí. Žalovaný připustil, že v důsledku přechodného ustanovení tohoto nařízení vznikla nedostatečná informovanost mezi žadateli o dotaci v rámci ekologického zemědělství s kulturou ovocný sad, a že žádost žalobce byla podána v dobré víře a na dané vzniklé situaci žalobce nenese zavinění, a proto nebude SZIF postupovat dle čl. 16 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006.

Městský soud v Praze rozhodl o podané žalobě rozsudkem ze dne 16.2.2012, č.j. 11 A 186/2010 - 152, jímž žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky pro poskytnutí dotace podle nařízení vlády č. 79. Má za rozhodující, že v případě poskytování dotace dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí - o provádění agroenvironmentálních opatření – (dále jen „nařízení vlády č. 242“), a

dle nařízení vlády č. 79, jde o dva odlišné režimy poskytování dotací. Pokud žalobce žádal dotaci podle nařízení vlády č. 79, bylo nutné, aby splnila podmínky tohoto nařízení. To se však nestalo. Městský soud nepřisvědčil ani výtce, že žalovaný neměl podmínku stanovenou v čl. II. odst. 2 nařízení vlády č. 79 vykládat doslovně. Nelze totiž slučovat postavení žadatelů – právních nástupců s těmi žadateli, kteří podle nařízení vlády č. 79 žádají o dotaci v tomto režimu poprvé bez splnění dalších podmínek. Městský soud neshledal opodstatněnou ani výtku, že bylo zasaženo do rovnosti v právech žalobkyně, která je garantována čl. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina“), a že se v případě podmínky podání žádosti a tím i čerpání dotace v roce 2009 i v letech předchozích (2008 a 2007) jedná o svévolnou dikci vládního nařízení vedoucí k nerovnému zacházení s žadateli o dotaci. Tato podmínka se totiž neopírá o věcné předpoklady, na jejichž naplnění je jinak poskytování dotací založeno, a které jsou stanoveny v § 4 tohoto nařízení vlády. K námitce, že podaný výklad nařízení vlády č. 45 způsobuje nedůvodnou nerovnost mezi žadateli o dotace, městský soud konstatoval, že z velmi obecně vznesené námitky bez uvedení konkrétních případů není vůbec patrné, v čem vlastně nedůvodnou nerovnost mezi žadateli žalobkyně spatřuje. Pokud totiž jiný žadatel požádal o dotaci dle nařízení vlády č. 79 za účinnosti nařízení vlády č. 45, musel pro poskytnutí dotace splnit stejné podmínky jako žalobkyně. Podle městského soudu nedošlo ani k porušení principu legitimního očekávání, neboť tento princip se vztahuje pouze na osoby, které splňují veškeré náležitosti dané příslušným nařízením a teprve potom mohou předpokládat, že bude jejich očekávání naplněno. Statutární zástupce žalobce. ale dal výslovně najevo, že nebude pokračovat jako přímý nástupce S. S. a tedy nevstoupil do jím navázaných vztahů. Nemohl tedy očekávat, že s ním jako s nástupcem bude jednáno. Městský soud neshledal, že by žalovaný pochybil, pokud dovodil, že žalobce nebyl právním nástupcem po zemřelém S. S. Konstatoval, že žalobkyně byla oprávněna převzít po zemřelém žadateli jeho závazek a že neexistovala žádná překážka k tomu, aby v roce 2009 nemohla požádat o poskytnutí dotace podle nařízení vlády č. 242, v rámci režimu agroenvironmentálních opatření, tj. dle původního zařazení půdních bloků původního žadatele

Uvedený rozsudek městského soudu byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26.7.2012, č.j. 7As 81/2012 - 42 a věc byla Městskému soudu v Praze vrácena k dalšímu řízení se závěrem, že se městský soud dostatečně nevypořádal s námitkami žalobce, že je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť v jeho věci byl nepřipadně aplikován nezákonný a protiústavní čl. II odst. 2 nařízení vlády č. 45, že aplikace tohoto článku nařízení vlády č. 45 nemůže obstát ani ve světle rozsudku Evropského soudního dvora ve věci 224/82 (*Meiko –Konservenfabrik ze dne 14. července 1983*), že rozhodnutí žalovaného, resp. správními orgány vyslovený závěr je nejen nezákonný a neústavní, ale také v rozporu s přímo použitelnými předpisy evropského práva. Rozsudek městského soudu shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů i proto, že z něj není zřejmé, na základě jakých úvah došel správní soud k závěru, že jsou nedůvodné námitky stěžovatelky o tom, že je čl. II odst. 2 nařízení vlády č. 45 nezákonný a protiústavní, proč jej nebylo v projednávané věci možno aplikovat, a z jakého důvodu považuje argumenty žalobce za liché, mylné či vyvrácené a uložil soudu, aby řádně odůvodnil svůj názor, že nedošlo k narušení principu legitimního očekávání žalobce a po případném doplnění skutkového stavu věci a výzvě k upřesnění vznesených žalobních bodů, se vypořádal s námitkou, že výklad nařízení vlády č. 45 způsobuje nedůvodnou nerovnost mezi žadateli o dotace. Současně uložil městskému soudu posoudit i otázku srozumitelnosti napadeného rozhodnutí, které na straně jedné - co do svého výroku - odvolání stěžovatelky zamítlo a rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 1. 4. 2010 č.j.: ZSIF/2010/0087097 potvrdilo, a na straně druhé - podle jeho odůvodnění - dospělo k jinému závěru o prvostupňovým správním

orgánem (SZIF) stěžovatelce uložené sankci podle ustanovení čl. 16 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 (stržení částky 1.708.765,48 Kč v následujících 3 letech).

Městský soud v Praze na základě výše uvedeného znovu přezkoumal podle ustanovení § 75 zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů, napadené rozhodnutí. Při rozhodování byl Městský soud v Praze vázán právním názorem, jenž byl vyjádřen ve výše uvedeném zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu (ustanovení § 110 odst.3 s.ř.s.). Znovu přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě, při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.ř.s) a věc posoudil takto:

Při posouzení důvodnosti podané žaloby vycházel z následující právní úpravy:

Podle čl. II odst. 2 nařízení vlády č. 45/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění nařízení vlády č. 114/2008 Sb., a to ve znění platném do 30.3.2010, lze žádost o poskytnutí dotace podle § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. v titulu ekologické zemědělství podle § 7 odst. 7 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., ve znění nařízení vlády č. 114/2008 Sb., podat od roku 2009 na půdní blok, popřípadě jeho díl, se zemědělskou kulturou ovocný sad, jestliže na tento půdní blok, popřípadě jeho díl, byla v kalendářním roce 2007 nebo 2008 podána žádost o poskytnutí dotace na zemědělskou kulturu ovocný sad v rámci titulu ekologické zemědělství nebo integrovaná produkce podle § 2 písm. a) bodů 1 a 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., podle kterého agroenvironmentální opatření zahrnují

podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí, které se člení na tituly

1. ekologické zemědělství,
2. integrovaná produkce

Podle § 2g odst. 1 písm. b) zákona č. 252/1997 Sb. o zemědělském podnikání obecní úřad obce s rozšířenou působností vyřadí zemědělského podnikatele z evidence zemědělského podnikatele, jestliže zemřel, jde-li o osobu fyzickou.

Podle odst. 2 pokud právní nástupce chce pokračovat v podnikání, oznámí tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 3 měsíců ode dne úmrtí zemědělského podnikatele. Nesplňuje-li právní nástupce do doby skončení řízení o dědictví podmínky uvedené v § 2e odst. 1, musí pro dobu tohoto řízení o dědictví neprodleně ustanovit zástupce. Po skončení řízení o dědictví platí pro právního nástupce ustanovení upravující podnikání v zemědělství obdobně.

Článek 16 odst. 3 nařízení komise (ES) č. 1975/2006 stanoví, že pokud vykazovaná plocha přesahuje plochu zjištěnou v souladu s čl. 50 odst. 3 nařízení (ES) č. 796/2004 o více než 30 %, příjemce se za dotčený kalendářní rok a na dotčená opatření vyloučí z poskytování podpory, na kterou má podle uvedeného článku nárok.

Pokud je rozdíl větší než 50 %, vyloučí se příjemce dodatečně z poskytování podpory až do výše částky, která odpovídá rozdílu mezi vykazovanou plochou a plochou zjištěnou v souladu s čl. 50 odst. 3 nařízení (ES) č. 796/2004.

Podle § 4 odst. 1 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, žádost o poskytnutí dotace v rámci příslušného agroenvironmentálního opatření (dále jen "žádost o poskytnutí dotace") doručí žadatel Fondu

na Fondem vydaném formuláři pro příslušný kalendářní rok v rámci jednotné žádosti každoročně, a to do 15. května kalendářního roku, za který má být dotace poskytnuta.

Podle § 6 odst. 1 nařízení č. 79/2007 Sb. jestliže dojde k nesplnění podmínek příslušného agroenvironmentálního opatření v důsledku ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby nebo zániku právnické osoby bez likvidace, která je žadatelem, snížení, neposkytnutí nebo vrácení dotace se neprovede, jestliže se právní nástupce této osoby nebo nový uživatel zemědělské půdy dříve obhospodařované žadatelem (dále jen "nabyvatel") písemně zaváže v plném rozsahu pokračovat v plnění podmínek příslušného agroenvironmentálního opatření.

Podle § 20 odst. 3 nařízení jestliže dojde ke skutečnosti uvedené v § 6 odst. 1 nebo 2, přičemž žadatel nebo nabyvatel, popřípadě nájemce je zařazen v příslušném agroenvironmentálním opatření podle nařízení vlády č. 242/2004 Sb., a druhý z těchto dvou, žadatel nebo nabyvatel, je zařazen v příslušném agroenvironmentálním opatření podle tohoto nařízení, neuplatní se § 6 odst. 3, ale nabyvatel, popřípadě nájemce oznámí Fondu tuto skutečnost na Fondem vydaném formuláři, kde uvede půdní bloky, popřípadě jejich díly dosud zařazené do agroenvironmentálního opatření dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. v souladu s odstavci 4, 5 a 6. Na takto podané oznámení se uplatní podmínky stanovené v § 3 a 6 obdobně. Jestliže nabyvatel výše uvedenou skutečnost oznámí poté, co žadatel nebo nabyvatel doručili žádost o dotaci na příslušný kalendářní rok, budou v tomto kalendářním roce na nabytých i dosud zařazených půdních blocích, popřípadě jejich dílech dodržovány podmínky původního zařazení před převzetím závazku a dotace bude poskytnuta pro daný kalendářní rok podle původních závazků.

U jednání soudu, které soud nařídil po vrácení věci Nejvyšším správním soudem, i nadále účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích.

Zástupce žalobce k dotazu soudu výslovně uvedl, že nemá žádné návrhy na doplnění skutkového stavu věci.

Sám žalobce k situaci v roce 2009 uvedl, že po úmrtí otce dne 6.4.2009 byl dne 8.4.2009 pověřen u Okresního soudu v Opavě správcovstvím podniku S. S., a musel činit pouze taková rozhodnutí, aby nepoškozoval budoucí dědice. Žádost o dotace je nutno podat k 15.5. toho kterého roku. V době úmrtí otce již bylo zaseto, zemědělství je takovou činností, kdy nelze den ze dne činnost ukončit. Gestorem podávání žádostí o zemědělské dotace je zemědělská agentura v Opavě, na kterou se obrátil. S pracovníky agentury, kterou považoval za zástupce státu, projednávali veškeré možnosti, jak má být postupováno dál při žádosti o dotace. Protože žádost o dotace může podávat pouze vlastník nebo nájemce, vznikla společnost s ručením omezeným, aby mohl existovat nájemce a mohl o dotace požádat. Sám nynější jednatel společnosti byl v pracovním poměru, který ukončil teprve nedávno. Musel v souvislosti se založením s.r.o. vyřizovat řadu věcí se správními orgány, zejména pak činil kroky proto, aby mohl získat dotace, které již získal před tím jeho zesnulý otec. Tvzení žalovaného, že mohl pokračovat v závazku, který byl uzavřen s jeho otcem podle starého právního předpisu, nepovažuje za správné, protože v době, kdy projednával možnosti se zemědělskou agenturou mu bylo sděleno, že musí požádat o dotaci podle právního předpisu nového. Proto také podal žádost a dne 15.5. tuto žádost zemědělská agentura převzala. Sdělil také, že dědické řízení po otci bylo ukončeno až v dubnu 2010, neboť asi půl roku po úmrtí otce zemřela i jeho matka, dědictví bylo vypořádáno s časovým zpožděním, protože dědické řízení po otci bylo v důsledku úmrtí matky přerušeno. Po oznámení z fondu, že nebude dotace poskytnuta mu ředitel v Opavě dojednal schůzku na centrále v Praze, zde předložil všechny materiály, pracovníci fondu projevíli pochopení pro jeho situaci, současně však mu bylo řečeno, že jsou pouhými úředníky, kteří nemohou rozhodnout jinak. Sjednali mu však schůzku s náměstkem Urbanem, kterému při jednání sdělil, že je vysoká šance na to, že by

ministr mohl rozhodnutí, kterým nebylo jeho žádosti vyhověno, zvrátit. Ministr pak rozhodl negativně. Poté byl odvolán a k dotazu bylo žalobci sděleno, že nový ministr nebude již z politických důvodů měnit rozhodnutí svého předchůdce. Zdůraznil, že na vyřešení situace měl pouze měsíc od úmrtí otce, protože do 15.5. musel přihlášku podat. Po úmrtí otce ho navíc čekala řada jiných jednání s jinými úřady jako je finanční úřad, sociální orgány apod. Neudělení dotace dostalo podnik do zoufalé situace a nevyhověním žádosti o dotace byl žalobce poškozen.

Zástupkyně žalobce k porušení zásady legitimního očekávání uvedla, že legitimní očekávání spočívá v tom, že budou nastaveny určité podmínky, když zemědělství se připravuje delší dobu, počítá s určitými nastavenými podmínkami. Z toho vycházel také žalobce, když vycházel z nařízení, které platilo v roce 2008, najednou však bylo přijato vládní nařízení 45, které v roce 2009 změnilo podmínky. Došlo k rychlé změně, kdy nařízení vlády bylo přijato a účinné v poměrně v krátké době. Na tyto změny nelze v zemědělství takto rychle reagovat. Pokud jde o porušení zásady rovnosti má za to, že pokud někdo vlastní ovocné sady, které produkují kvalitní ovoce a nepodal žádost např. v roce 2008, podává ji až v roce 2009, na kvalitě produkovaného ovoce se nic nezmění, nelze posuzovat postavení žadatele o dotace pouze z pohledu toho, zda předtím již byl součástí určitého dotačního programu, či nikoliv. Žalobce byl tedy v legitimním očekávání, že bude pokračovat v dotacích, které byly poskytovány jeho otcí.

K dotazu soudu, proč oznamoval jednatel žalobce úmrtí otce, resp. ohlásil vyšší moc 9.11.2009 uvedl, že byl vyzván Zemědělským intervenčním fondem k tomu, aby se vyjádřil, zda bude pokračovat v činnosti svého otce, současně mu bylo zemědělskou agenturou sděleno, že jako s.r.o. nemůže pokračovat, a proto učinil uvedené ohlášení. Dědické řízení po otcí bylo právě v důsledku úmrtí matky ukončeno až v říjnu 2010.

Žalovaný k Nejvyšším správním soudem zmíněné nesrozumitelnosti napadeného správního rozhodnutí uvedl, že dle jeho názoru o nesrozumitelnost nejde, ale jde o odstavec, který byl uveden v odůvodnění s tím, že v dalších letech nebude žalobci strhávána sankce, která by podle evropských předpisů strhávána být měla. Tato úvaha není obsažena ve výroku, jde o určité vodítko pro účastníka řízení o tom, jakým způsobem bude dále postupováno. dále poukázal na to, že nařízení vlády č. 45 nabylo účinnosti v polovině února 2009. Komplikace v rodině jednatele žalobce v souvislosti s úmrtím otce nastaly v dubnu 2009, pak není zřejmé, jaké mohl mít žalobce legitimní očekávání, když vznikl 28.4.2009, tedy v době, kdy přechodné ustanovení nařízení č. 45 již platilo. Nemohl tedy počítat s tím, že bude postupováno podle předcházející právní úpravy, spíše šlo o neznalost, než o legitimní očekávání. Není zřejmé, z jakého důvodu nedošlo k převzetí závazku, když z metodických pokynů i intervenčního fondu vyplývá, že tento postup je možný. Změny podmínek pro poskytování dotací jsou umožněny článkem 6 a článkem 9 Nařízení 1974/2006 a nedošlo tedy k zásahu do práva rovnosti či legitimního očekávání na straně žalobce. Předložil „informace pro žadatele týkající se zásahu vyšší moci – úmrtí, vyšší moci – výjimečných okolností, změny žadatele a ukončení zemědělské činnosti“, ze kterého vyplývá, že žalobce mohl pokračovat v závazcích svého otce.

Zásadní spornou otázkou je, zda za situace, kdy žalobce podal ohlášení vyšší moci, ve kterém oznámil, že nikdo z pozůstalých ani jiný subjekt nebude pokračovat v zemědělské činnosti po zemřelém S. S., splnil podmínky pro poskytnutí dotace v rámci aroenvironmentálních opatření, podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí titul ekologické zemědělství stanovené v čl. II bodě 2 nařízení vlády č. 45/2009 Sb.. Žalobce je přesvědčen, že mu dotace měla být poskytnuta, avšak žalovaný i SZIF dospěli k závěru, že

pokud nebyla v roce 2007 nebo 2008 na sporné půdní bloky požadována dotace v souladu s nařízením vlády č. 79/2007 Sb., nemohlo být žádosti žalobce vyhověno.

Soud považuje za nutné konstatovat, že podle ust. § 3 odst. 7 nařízení vlády č. 242/2007 Sb. nebylo již od roku 2007 možné podat žádost o zařazení dle tohoto nařízení. Pokud žalobce nevyužil možnosti pokračovat jako nástupce po zemřelém S. S., když podal na SZIF ohlášení vyšší moci, kde oznámil, že nikdo z pozůstalých ani jiný subjekt nebude pokračovat v zemědělské činnosti, nezbylo mu než aby jako nový žadatel podal v roce 2009 žádost o zařazení do programu a poskytnutí dotace dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb.. Žádosti o zařazení bylo vyhověno. Z uvedeného vyplývá, že v případě poskytování dotace dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. a dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. jde o dva zcela odlišné režimy poskytování dotací a pokud žalobce jako nový žadatel o poskytnutí dotace žádal dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., bylo nutné, aby splnil podmínky pro poskytnutí dotace právě podle tohoto nařízení, tedy s ohledem na datum podané žádosti, i ve spojení s podmínkami stanovenými v nařízení vlády č. 45/2009 Sb., kterým bylo nařízení vlády č. 79/2007 Sb. změněno. Protože zařazení do programu na základě žádosti je jen jednou z podmínek pro poskytnutí dotace v příslušném kalendářním roce a nárok na poskytnutí dotace nezakládá, musel žadatel o dotace v roce 2009 splnit i další podmínku, a to, že na půdní bloky uvedené v žádosti o poskytnutí dotace musela být v roce 2007 nebo 2008 podána žádost o poskytnutí dotace podle § 2 písm. a) bodů 1 a 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Protože žalobce tuto druhou podmínku nesplnil, dotace mu poskytnuta nebyla.

Sám žalobce si je vědom toho, že je z hlediska nařízení vlády č. 79/2007 Sb. novým žadatelem, který žádá o zařazení a poskytnutí dotace poprvé v roce 2009. Tuto skutečnost výslovně uvedl v odvolání proti rozhodnutí SZIF, když současně požádal o zmírnění tvrdosti zákona, případně o udělení výjimky.

Z uvedeného vyplývá, že žalovaný na žádost žalobce, který jako nový subjekt podal žádost v roce 2009, aplikoval správně postup dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Vzhledem k tomu, že žalobce žádal o poskytnutí dotace až po té, co nabylo účinnosti nařízení vlády č. 45/2009 Sb., tedy po 15.2.2009, vztahovala se na tuto žádost i podmínka uvedená v čl. II. odst. 2 nařízení vlády č. 45/2009 Sb., kterým byla provedena změna nařízení vlády č. 79/2007 Sb.. S tím ale žalobce nesouhlasí a v podané žalobě namítá, že první podmínka článku II. odst. 2 nařízení č. 45/2009 Sb., je v rozporu s ústavní zásadou rovnosti vyjádřenou v článku 1. Listiny základních práv a svobod a vyjádřil přesvědčení, že pokud žadatel splní podmínky § 4 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., vzniká mu nárok na poskytnutí dotace. Pokud naopak článek II. odst. 2 stanoví podmínku podání žádosti v roce 2007 nebo 2008, nemůže dle názoru žalobce odmítnutí dotace odůvodnit, neboť se zde nejedná o podmínku opírající se o věcné předpoklady na straně žadatele, ale pouze o svévolnou úpravu vedoucí k nerovnému zacházení s uchazeči, kteří jinak splňují podmínky stanovené v § 4.

Dle soudu je nutno vycházet ze znění nařízení vlády, ze kterého vyplývá, že dotace byly poskytovány v určitých zákonem stanovených cyklech. Žalobce měl možnost postupovat podle § 6 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., který upravuje přechod práv a závazků na nabyvatele. On sám v podané žalobě i u nařízených jednání soudu odůvodňuje proč dle tohoto ustanovení nepostupoval. Tedy, že původní žadatel zemřel dne 6.4.2009 a že bylo nutné situaci řešit, proto jednatel žalobce založil společnost Vitaminátor s.r.o.. Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, konkrétně ustanovení § 2g odst. 2, ale jednateli žalobce umožňovalo, aby v zemědělské činnosti jako právní nástupce po úmrtí podnikatele S. S.

pokračoval. V takovém případě mohlo dojít k přechodu práv a závazků na T. S., jednatele žalobce, který byl usnesením ze dne 7.4.2009 ustanoven správcem části dědictví, t.j. zemědělského podniku po zemřelém S. S. Jestliže ale pan T. S. podal na SZIF ohlášení vyšší moci, ve kterém oznámil, že nikdo z pozůstalých ani jiný subjekt nebude pokračovat v zemědělské činnosti, měl správní orgán jedinou možnost, a to na žádost žalobce jako nového subjektu aplikovat přechodná ustanovení nařízení vlády č. 45/2009 Sb. Neexistoval žádný důvod, pro který by měli SZIF a žalovaný tato přechodná ustanovení vykládat v případě žalobce odlišně, než v případě jiných žadatelů, kteří nově požádali o zařazení a poskytnutí dotace v roce 2009.

Žalobce tedy sám připouští, že měl při podání žádosti v roce 2009 postavení nového subjektu, ale je přesvědčen o tom, že při posouzení jeho žádosti měly správní orgány postupovat jinak než v případě srovnatelných nových subjektů žádajících o poskytnutí dotace v roce 2009, což vyplývá i z toho, že ve všech svých žalobních námitkách vytýká žalovanému, že se řídil právním předpisem, že napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové, představují doslovný jazykový výklad zmiňovaného ustanovení článku II odst. 2 nařízení vlády č. 45/2009 Sb., který je dle žalobce ve zřejmém rozporu se základními ústavními principy a je tedy protiústavní a nezákonný. Podmínku, že žádost musela být podána již v letech 2007 nebo 2008, považuje za nezákonný požadavek, který je v rozporu s ústavní zásadou rovnosti vyjádřenou v čl. 1 zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod. Stejně tak je přesvědčen, že rozhodnutím žalovaného došlo i k narušení principu legitimního očekávání. Tyto námitky soud důvodnými neshledal.

K námitce porušení principu rovnosti, které žalobce spatřuje v tom, že článek II. odst. 2 stanoví podmínku podání žádosti v roce 2007 nebo 2008, která není podmínkou opírající se o věcné předpoklady na straně žadatele, ale pouze svévolnou úpravou vedoucí k nerovnému zacházení s uchazeči, kteří jinak splňují podmínky stanovené v § 4, považuje soud za nutné uvést, že rovnost nelze chápat v absolutní rovině, ale naopak v rovině relativní.

V daném případě byl princip rovnosti zachován, protože všem žadatelům, kteří se ocitli v roce 2009, po účinnosti nařízení vlády č. 45/2009 Sb., t.j. po 15.2.2009, ve stejné situaci, bylo ze strany správních orgánů poskytnuto stejné hodnocení. Žalobce, ačkoli byl soudem vyzván k doplnění skutkových okolností, nadále neuvádí žádné konkrétní případy, které by správní orgán v rozporu se zásadou rovnosti posoudil, tedy, že by zvýhodnil jiného žadatele, který poprvé žádal o dotaci v roce 2009. K zásadě rovného zacházení se vyjádřil i Evropský soudní dvůr v rozsudku ve věci C-241/07 ze dne 4. června 2009 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Riigikohus — Estonská republika) — JK Otsa Talu OÜ v. Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA), když uvedl, „že zemědělec, který předloží žádost o podporu pro rozvoj venkova poprvé, není ve stejné situaci jako zemědělec, který je z titulu již přijatého rozhodnutí o přidělení povinen dodržovat určité povinnosti v rámci svého závazku provozovat zemědělství ohleduplné k životnímu prostředí, tedy závazku, který - jak vyplývá z článků 23 a 24 nařízení č. 1257/1999 - jde nad rámec pouhého použití běžné správné zemědělské praxe a může vést ke vzniku dodatečných nákladů, jakož i skutečných ztrát na výdělku, které se stát zavázal kompenzovat. Zásada rovného zacházení, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno, proto nebrání tomu, aby členský stát přijal takové opatření, jakým je změněné nařízení č. 51 (rozsudek ze dne 6. prosince 2005, ABNA a další, C-453/03, C-11/04, C-12/04 a C-194/04, Sb. rozh. s. I-10423, bod 63).“

Otázkou porušení či zachování zásady rovného zacházení se zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7.11.2012, č.j. 6 Ads 76/2012-63, dostupný na www.nssoud.cz) ve kterém uvedl, že při úvahách o povinnosti rovného zacházení je třeba vycházet z toho, že nedovolené nerovné zacházení je možno konstatovat pouze v případě, kdy se poruší pravidlo „stejnému stejně, odlišnému odlišně“. Tedy není možno konstatovat nedovolené nerovné zacházení v případech, kdy se různě zachází s osobami, které nejsou ve stejné situaci. I v případě, kdy by se dospělo k závěru, že se zachází různě s osobami, které jsou ve stejné situaci, nejedná se o zakázané nerovné zacházení tehdy, pokud má toto různé zacházení přijatelný a vysvětlitelný důvod, tedy legitimní účel. *„Srovnatelnost jako klíčový prvek zásady rovnosti v sobě velmi často obsahuje hodnotové úvahy, které ovšem nebudou navenek vyjádřeny.“* (M. Bobek, P. Boučková, Z. Kühn: Rovnost a diskriminace, C. H. Beck Praha, 2007, str. 61)

Uvedené závěry Evropského soudního dvora, včetně judikatury Nejvyššího správního soudu, lze dle městského soudu aplikovat i na nyní projednávanou věc, kdy žalovaný postupoval dle nařízení komise (ES) 796/2004 a nařízení vlády č. 45/2009 Sb. bylo vydáno na základě zmocnění uvedeného v § 2c odst. 5 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, dle kterého vláda nařízením upraví podmínky k provádění programů strukturální podpory a Programu rozvoje venkova podle odstavců 1 a 2, jestliže tuto úpravu vyžadují předpisy Evropských společenství. Z rozsudku soudního dvora, který se zabýval předběžnou otázkou týkající se jako v projednávané věci, podpory rozvoje venkova – podpory agroenvironmentálních metod produkce - vyplývá, že i Česká republika jako členský stát EU mohla z důvodu nedostatku finančních prostředků přijmout nařízení vlády, ve kterém stanovila podmínky omezující pro určité období kategorii příjemců podpory pro rozvoj venkova tak, že od roku 2009 bylo možné podat žádost na půdní blok, popřípadě jeho díl, se zemědělskou kulturou ovocný sad, jestliže na tento půdní blok, popřípadě jeho díl, byla v kalendářním roce 2007 nebo 2008 podána žádost o poskytnutí dotace na zemědělskou kulturu ovocný sad v rámci titulu ekologické zemědělství nebo integrovaná produkce právě podle § 2 písm. a) bodů 1 a 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Proto jestliže žalobce předložil jako nový subjekt žádost o dotace v roce 2009, nebyl a ani nemohl být ve stejné situaci jako žadatelé, kteří byli v jiné právní pozici, neboť vznikli dříve a dotace již pobírali. Jak uvedl i Soudní dvůr v citovaném rozsudku, lze porovnávat pouze porovnatelné a otázku rovnosti lze řešit pouze mezi subjekty, které se nachází ve stejné pozici. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, i v případě, kdy by se dospělo k závěru, že se zachází různě s osobami, které jsou ve stejné situaci, nejednalo by se o zakázané nerovné zacházení tehdy, pokud by mělo toto různé zacházení přijatelný a vysvětlitelný důvod, tedy legitimní účel. Taková situace ale v projednávané věci nenastala. Zásada rovného zacházení napadeným rozhodnutím porušena nebyla.

Další námitka žalobce směřovala do porušení zásady legitimního očekávání. Evropský soudní dvůr v citovaném rozsudku uvedl, že tuto zásadu musí členské státy respektovat, pokud provádějí právní úpravu Společenství a současně připomněl, že v odvětví společné zemědělské politiky nemohou hospodářské subjekty vkládat své legitimní očekávání do zachování existující situace, která může být změněna v rámci posuzovací pravomoci příslušných orgánů (viz v tomto smyslu v oblasti společné organizace trhů rozsudek ze dne 7. září 2006, Španělsko v. Rada, C-310/04, Sb. rozh. s. I-7285, bod 81).

Městský soud v Praze dospěl na základě citovaného rozsudku soudního dvora k závěru, že rozhodnutím žalovaného nedošlo k narušení principu legitimního očekávání, neboť vzhledem k tomu, že Česká republika byla oprávněna k provedení změn v rámci poskytování dotací, nemohl žalobce legitimně očekávat, že režim agroenvironmentálních podpor zůstane po celé odpovídající období nezměněn. Jak vyplývá z důvodové zprávy k nařízení vlády č. 45/2009 Sb., legitimní důvod pro provedení právní úpravy byl dán.

K porušení zásady legitimního očekávání nemohlo dojít ani proto, že firma žalobce vznikla až v roce 2009, kdy již platila právní úprava provedená nařízením vlády č. 45/2009 Sb. V době vzniku žalobce již tedy byly tímto nařízením stanoveny podmínky pro poskytování dotací, které se na žalobce vztahovaly v plném rozsahu. Nelze souhlasit se žalobcem, pokud tvrdí, že se na něj tyto podmínky nevztahují, a že pouze proto, že na předmětné půdní bloky byly v přecházejícím období, tedy v letech 2007 nebo 2008, poskytovány dotace jinému žadateli, mohl automaticky jako nový subjekt, odlišný od původního podnikatele, legitimně očekávat, že mu budou dotace poskytovány i nadále. Žalobce nesplnil základní podmínku stanovenou v přechodných ustanoveních nařízení vlády č. 45/2009 Sb., a to navíc za situace, kdy jednatel žalobce výslovně sdělil, že v činnosti původního podnikatele nebude nikdo pokračovat. Legitimní očekávání u žalobce nebylo založeno, a proto nemohlo být ani porušeno.

Z uvedeného vyplývá, že je nedůvodná i námitka žalobce, že čl. II nařízení vlády č. 45/2009 Sb. vede k porušení evropských zásad, které se uplatňují pro oblast společné zemědělské politiky, neboť vláda ČR byla oprávněna kategorií žadatelů omezit, tak jak je v nařízení uvedeno.

Dle městského soudu nelze dospět k závěru, že by žalovaný pochybil, pokud pak v rozhodnutí vycházel ze skutečnosti, že žalobce není právním nástupcem po zemřelém S. S. Jak již soud dříve uvedl, žalobce, resp. pan T. S., měl zákonem danou možnost pokračovat jako nástupce původního podnikatele S. S. Pokud tak neučinil, a to z jakýchkoli důvodů, a prohlásil vyšší moc, nemohly správní orgány postupovat jinak nežli při posouzení jeho žádosti aplikovat i nařízení vlády č. 45/2009 Sb. Jak již bylo řečeno, Česká republika jako členský stát EU bylo oprávněna toto nařízení na základě zákonného zmocnění přijmout, aniž porušila žalobcem namítané zásady a principy, a proto soud dospěl k závěru, že napadeným rozhodnutím nemohla být porušena subjektivní práva žalobce. Nelze přehlédnout, že žalobce podával žádost v době, kdy nařízení vlády č. 45/2009 Sb. již nabylo účinnosti.

Žalobce také odkázal na rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 14.7.1983 ve věci 224/82, Meiko – Konservenfabrik, Gergweis proti Spolkové republice Německo ze kterého dovozuje, že jím byly předpisy pro poskytování dotací v zemědělství shledány v rozporu se základními zásadami rovnosti a legitimního očekávání. Městský soud v Praze, po seznámení se s obsahem tohoto rozsudku má za to, že závěry tohoto rozsudku na danou věc nedopadají, neboť Soudní dvůr v něm řešil situaci odlišnou od té, která vznikla v řízení o žádosti žalobce. Je nutno zdůraznit, že důvodem pro to, že Soudní dvůr dospěl k závěru, že článek 1 nařízení Komise č. 2546/80 ze dne 2.10.1980 je neplatný, byla skutečnost, že k přijetí tohoto nařízení došlo až v říjnu 1980, ačkoli stanovovalo krajní termín, do něhož měly být uzavřené smlouvy doručeny příslušnému vnitrostátnímu úřadu, na 31.7.1980, tedy zpětně. Navíc to bylo za situace, kdy Německo dotace již poskytovalo, resp. se zavázalo je poskytnout, pěstitelé tedy jejich poskytnutí očekávali, a následně nečekaně zpětně bylo stanoveno datum pro podání žádosti a smluv, v důsledku čehož někteří pěstitelé, kteří podali žádost po tomto datu, nemohli nově nastaveným podmínkám vyhovět. V nařízení tak bylo

stanoveno určité datum, ale nikdo nemohl přepokládat, kdy bude stanoveno a na jaký den. V rozsudku Soudní dvůr zdůraznil nemožnost zpětné retroaktivní účinnosti stanovených podmínek a či náležitostí. Taková situace ale v případě žalobce nenastala, neboť žalobce vznikl v době, kdy již nařízení vlády č. 45/2009 Sb. nabylo účinnosti a byl žalobce povinen splnit podmínky zde uvedené. O zpětnou retroaktivní účinnost v jeho případě nejde.

Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku uložil městskému soudu, aby posoudil i otázku srozumitelnosti napadeného rozhodnutí, které na straně jedné - co do svého výroku - odvolání stěžovatelky zamítlo a rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 1. 4. 2010 č.j.: ZSIF/2010/0087097 potvrdilo, a na straně druhé - podle jeho odůvodnění - dospělo k jinému závěru o prvostupňovým správním orgánem (SZIF) stěžovatelce uložené sankci podle ustanovení čl. 16 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 (stržení částky 1.708.765,48 Kč v následujících 3 letech).

Městský soud má za to, že o vnitřní rozporuplnost, která by narušovala srozumitelnost napadeného rozhodnutí nejde, neboť předmětem rozhodnutí SZIF ze dne 1.4.2010 bylo posouzení žádosti žalobce o poskytnutí dotace a jak je patrné z výroku tohoto rozhodnutí o jiném předmětu řízení rozhodováno nebylo. SZIF pouze v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že nebude žalobci vyplacena uvedená částka, která bude jednou stržena Fondem z poskytovaných plateb. Z toho vyplývá, že žalobce byl pouze upozorněn na další postup Fondu v důsledku zamítnutí žádosti o dotace. Žalovaný následně po té, co dospěl k opačnému závěru ohledně dalšího postupu správních orgánů ve vztahu k žalobci, pouze uvedl, že SZIF nebude v dalších letech postupem dle čl. 16 odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1975/2006 Sb., postupovat. Ani on nerozhodoval o povinnosti žalobce, a proto nebylo nutné aby se tato úvaha odrazila ve výrokové části rozhodnutí. Žalobce byl pouze žalovaným upozorněn na změnu v postupu správních orgánů a informován o tom, že mu zmíněná částka nebude v budoucnu stržena z poskytovaných plateb.

Ze shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že správní orgány postupovaly v souladu s právní úpravou, pokud zamítly žádost žalobce o poskytnutí dotace, neboť žalobce v roce 2009 požádal jako nový subjekt o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření a nesplnil podmínky pro poskytnutí dotace dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. ve znění novely č. 45/2009 Sb.

Proto Městský soud v Praze rozhodl o zamítnutí podané žaloby podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce ve věci samé úspěch neměl a žalovanému správnímu orgánu, který ve věci byl úspěšný, žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle ustanovení § 104 odstavec 3 písmeno a/ s.ř.s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. dubna 2013

JUDr. Hana Veberová, v.r.
předsedkyně senátu